

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 135
din 03.04.2024

Dosar nr.: 453/2022

Petiția nr.: 4813/11.07.2022

Petentă:

Reclamați:(R1), Liceul Tehnologic Băile Govora (R2)

Obiect: Petenta reclamă o posibilă faptă de discriminare ca urmare a faptului că partea reclamată R1 a pornit telefonul mobil, a început să îi filmeze fiica de 4 ani prezentă și să îi aducă injurii la adresa ambilor copii, instigând la ură și violență verbală: „*copiii tăi sunt handicapați*”, „*sunt bolnavi*”, fiul petentei având CES și certificat de handicap.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul procedural ales al petentei

1.

Numele, domiciliul ales și sediul părților reclamate

1., reprezentată convențional de Av. Raluca Popescu – Cabinet Av. Raluca Popescu, cu sediul în mun. Rm. Vâlcea, str. Calea lui Traian nr. 147, bl. D2, adresă de e-mail: avpopescuraluca@gmail.com

2. Liceul Tehnologic Băile Govora, cu sediul în loc. Băile Govora, str. Nuferilor nr. 46, jud. Vâlcea, adresă de e-mail: liceulteoreticgovora1@gmail.com

II. Procedura de citare:

3. Prin adresa nr. 4640/04.07.2022, Direcția Generală de Asistență Socială România subordonată de Asociația Europeană a Drepturilor Omului și Protecției Sociale, a solicitat C.N.C.D. să dispună cu celeritate măsurile legale, întocmite cu raport de cercetare, în caz contrar fiind nevoiți să prezinte justiției și instituțiilor abilitate cazul în speță, privind încălcarea Legii nr. 272/2004, demnitatea omului fiind o valoare supremă, dreptul la integritate fizică și psihică fiind garantate, viața intimă trebuind respectată de orice autoritate și copilul având dreptul de a fi protejat împotriva abuzului și violenței.

4. Totodată, prin adresa formulată, Direcția Generală de Asistență Socială menționează că sunt interzise în școli orice acte de discriminare și că profesorilor li se interzic agresiunile verbale, fizice și tratamentele umilitoare asupra elevilor și înaintea sesizării formulate de petentă, cât și sesizările părinților

5. Având în vedere prevederile art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (republicată), Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 4813/29.07.2022, respectiv nr. 5341/29.07.2022, a citat părțile pentru data de 05.09.2022.

6. Procedura de citare a fost legal și complet analizată.

7. Prin adresa nr. 5803/24.08.2022, petentei i-a fost înaintat un exemplar al punctului de vedere formulat de partea reclamată. Totodată, petenta a fost informată de posibilitatea de a formula concluzii scrise în termen de 15 zile de la primirea prezentei adrese.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

8. Petenta, profesor în cadrul părții reclamate R2, mama unui băiat cu CES și certificat de handicap, integrat în învățământul de masă în cadrul părții reclamate R2, elev în clasa a III-a, a formulat memoriul nr. 4813/11.07.2022, prin care a solicitat constatarea și sancționarea unei posibile fapte de discriminare.

9. În data de 30.06.2022, în jurul orei 11, în timp ce se afla în cancelaria liceului și lucra la situația școlară, petenta susține că partea reclamată R1 a intrat și, după ce a refuzat să încheie mediile la Modulul de practică (clasa a XI-a), a început să o insulte și să o jignească.

10. Petenta susține că reclamata R1 a pornit telefonul mobil, a început să îi filmeze fiica de 4 ani prezentă și să îi aducă injurii la adresa ambilor copii instigând la ură și violență verbală: „copiii tăi sunt handicapați”, „sunt bolnavi”.

11. De altfel, petenta menționează că reclamata R1 i-a cerut unei prietene informații cu privire la viața privată a petentei, prietenă care este vecină cu părinții acesteia. Petenta susține că respectiva prietenă,....., i-ar fi scris pe messenger în data de 30.06.2022 și a confirmat că reclamata R1 a căutat-o în mod repetat și a cerut informații despre viața ei privată.

12. În data de 30.06.2022, când a avut loc conflictul, petenta susține că era prezentă în cancelarie și colega....., profesor de limba română, iar de pe holul instituției au auzit conflictul muncitorii și îngrijitoarele liceului, doamna administrator care a intrat cu condica de prezență și domnul secretar prof....

13. Petenta susține că partea reclamată R1 jignește și discriminează elevii din școală, colegii și părinții astfel încât, în fiecare an există sesizări înregistrate la secretariatul unității școlare și ISJ Vâlcea.

14. Totodată, petenta menționează că din anul 2010 și până în anul 2020, istoricul conflictelor din trecut, amploarea lor, precum și faptul că mai mulți părinți s-au plâns de comportamentul agresiv și injurios sunt lucruri alarmante și anormale.

15. Concluzionând, petenta solicită constatarea și sancționarea posibilei fapte de discriminare în ceea ce îl privește pe fiul său, încadrat în grad de handicap.

16. În probațiune, petenta a anexat trei plângeri ale părinților care vizau comportamentul discriminatoriu al părții reclamate R1 în ceea ce îi privește pe copii lor, certificatul CES al fiului în vârstă de 9 ani și certificatul de încadrare a copilului cu dizabilități într-un grad de handicap.

17. Prin adresa nr. 6059/05.09.2022, petenta a depus la dosar componenta comisiilor școlare ale liceului, unde partea reclamată R1 este responsabil comisii, lider de sindicat și membru în Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și a discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității, a fost și în anul școlar 2021-2022, acum diriginte la BFKT.

18. Prin aceeași adresă, petenta a formulat note scrise prin care a menționat că urmare a raportului primit de la partea reclamată R2, prin care Comisia de cercetare și Consiliul de Administrație al școlii au constatat că nu sunt suficiente dovezi care să confirme

discriminarea, a procedat la adresarea Tribunalului Rm. Vâlcea și acționarea în judecată a părții reclamate R1.

19. Astfel, petenta susține că la primul termen de judecată au fost admise probele audio-video din incinta liceului din data de 30.06.2022.

20. Petenta menționează că raportul primit în acest caz de la ISJ Vâlcea reiterează respectarea normelor de conduită din Codul Etic de către toate cadrele didactice, fără a fi luate măsuri disciplinare.

21. Petenta anexează și Certificatul de Orientare Școlară al fiului său în care este orientat către învățământul de masă, regim de zi, individual, certificat valabil până în august 2024, conform raportului sintetic de evaluare.

22. Totodată, petenta susține că există sesizări împotriva reclamatei R1 înaintate de colega..... în perioada 2015-2019, tot referitoare la comportamentul discriminatoriu. Conform petentei, colega..... a depus sesizare la ISJ Vâlcea în perioada 2010-2012 referitoare la injurii și comportamentul discriminatoriu.

23. În urma conflictului, petenta susține că a mers la Poliția Băile Govora și a depus plângere pentru tulburarea liniștii publice și a prezentat conflictul din cancelarie, fiind îndrumată să se adreseze instanței de drept civil.

24. În continuarea notelor scrise, petenta susține aspectele menționate prin memoriul formulat inițial.

25. În probațiune, petenta anexează înscrisuri.

Susținerile părților reclamate

Susținerile părții reclamate R2

26. Prin adresa nr. 5562/10.08.2022, partea reclamată și-a exprimat punctul de vedere referitor la memoriul formulat de petentă.

27. Astfel, partea reclamată R2 susține că a fost sesizată de petentă cu privire la anumite aspecte ce au avut loc în data de 30.06.2022 în cancelaria unității în care a fost implicată și partea reclamată R1.

28. Prin urmare, în temeiul 280-283 din Legea Educației Naționale cu modificările și completările ulterioare, a fost înființată o comisie de cercetare a prezumatelor abateri ce ar fi avut loc la data mai sus menționată.

29. Comisia de cercetare a întocmit un raport în conformitate cu dispozițiile legale, în care a constatat că nu sunt suficiente dovezi care să confirme acuzațiile aduse în sesizarea petentei.

30. Conform părții reclamate R2, având în vedere constatările din raportul comisiei de cercetare, Consiliul de Administrație al unității școlare a luat act de aceste concluzii și a recomandat respectarea normelor de conduită din Codul Etic de către toate cadrele didactice din unitate, fără a fi hotărâte măsuri disciplinare.

Susținerile părții reclamate R1

31. Prin adresa nr. 5774/23.08.2022, partea reclamată R1 și-a exprimat punctul de vedere cu privire la memoriul formulat de petentă și a solicitat respingerea acestuia.

32. În fapt, partea reclamată R1 susține că în data de 30.06.2022, în jurul orei 11:00, s-a deplasat la sediul liceului în scopul încheierii situației școlare la Modulul de Instruire Practică – clasa XI-a, la clasa unde petenta este diriginte.

33. Însoțită de fiul său, reclamata R1 susține că a intrat în cancelarie unde se afla și prof.....

și a încercat să identifice catalogul clasei a XI-a, însă a aflat că acesta se află la petenta care încheiase deja mediile generale și mediile la purtare, calculase și totalul absențelor, determinând astfel imposibilitatea sa de a încheia mediile la materia pe care a predat-o.

34. Față de această situație, reclamata R1 afirmă că a interpellat-o pe petiționară într-un mod civilizat și colegial, solicitând lămuriri, dar și o soluție pentru a remedia greșeala pe care a comis-o.

35. Pe un ton autoritar și arogant, petenta i-ar fi replicat că nu are timp de pierdut și nu poate să aștepte după ea, deoarece mai are și alte joburi. În acel moment, reclamata susține că l-a contactat telefonic pe directorul școlii pentru a comunica situația. Doamna director i-ar fi solicitat să procedeze la încheierea mediilor, urmând ca ulterior, aceasta să remedieze erorile generate de către petiționară. În timpul discuției telefonice, doamna prof..... a părăsit cancelaria.

36. Reclamata R1 susține că a procedat la încheierea mediilor și i-a comunicat petiționarei că va informa Inspectoratul Școlar despre această situație nepermisă, moment în care aceasta ar fi devenit foarte agitată și agresivă verbal, adresându-i cuvinte jignitoare de tipul: „fetițo, tu ești o nesimțită”, „ești o neșcolită, nu ai studiile mele, nimeni în școala asta nu are studiile mele”, „ești o needucată”, „ai mințit că ai făcut operație, de fapt ai fost internată la psihiatrie și ai uitat să îți iei pastila de dimineață”, scenă care s-a desfășurat în prezența fiului reclamatei în vârstă de 3 ani și fiicei petentei în vârstă de 4 ani.

37. Reclamata R1 susține că a rugat-o pe petentă să pună capăt acestui circ, nedemn pentru un dascăl și să nu mai folosească un ton agresiv și să se oprească din a o jigni în prezența fiului ei care nu este obișnuit să asiste la astfel de scene.

38. Tot în scopul de a o determina să renunțe la abordarea de „mahala”, reclamata susține că a făcut apel la latura umană a petentei și i-a sugerat să încerce să fie mai empatică cu oamenii din jur, mai ales că, teoretic, ar trebui să aibă această latură bine conturată, dat fiind faptul că fiul său are probleme de sănătate. Reclamata susține că este de notorietate că fiul petiționarei are CES, astfel că afirmația nu a fost de natură să determine vreo discriminare.

39. Conform reclamatei R1, niciodată nu a folosit cuvântul „handicapat” și nu ar fi putut avea o astfel de exprimare în condițiile în care și ea este mamă și cunoaște consecințele unui astfel de diagnostic.

40. De altfel, partea reclamată R1 susține că nu este reală susținerea potrivit căreia ar fi filmat discuția și pe fiica petentei și nici susținerea potrivit căreia s-ar fi deplasat la domiciliul părinților ei.

41. Totodată, reclamata R1 susține că nu este reală susținerea potrivit căreia au existat reclamații care o vizează, ce provin de la părinții elevilor și că i-ar fi imposibil să facă dovada unui fapt negativ.

42. În ceea ce privește înscrisurile anexate petiției, reclamata R1 susține că petenta a contactat respectivii părinți și i-a determinat să formuleze acele declarații pe care tot ea le-a înregistrat la secretariatul școlii, aspect care rezultă din adresa nr. 1480/17.08.2022 (anexată).

43. Conform reclamatei R1, aceste cereri au fost analizate de Comisia de disciplină și s-a concluzionat că susținerile nu pot fi dovedite, astfel că nu au fost luate măsuri disciplinare în ceea ce o privește.

44. Reclamata R1 menționează că petenta a formulat sesizări la Poliția Băile Govora, care i-a răspuns că nu pot fi luate măsuri de natură penală astfel cum s-a solicitat, faptele relatate nu se circumscriu unei/unor fapte de natură penală.

45. Totodată, a fost sesizat DGASPC București care a declinat competența în favoarea DGASPC Vâlcea, iar în urma efectuării de verificări, a rezultat că nu se impune luarea unor măsuri în condițiile în care aspectele relatate nu sunt confirmate în context probator. Aceeași soluție a fost adoptată și de către Inspectoratul Școlar care, dimpotrivă a constatat că petenta nu îndeplinește sau îndeplinește defectuos atribuțiunile care-i incumbă.

46. În concluzie, partea reclamată R1 susține că susținerile ce constituie obiectul prezentei sesizări nu sunt reale, nu pot fi dovedite, astfel că nu pot constitui obiect al unei fapte de discriminare așa cum este reglementată de prevederile O.G. nr. 137/2000.

47. În probațiune, partea reclamată R1 anexează înscrisuri.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul internațional și național aplicabil / jurisprudența

48. Prevederile legislative și jurisprudența relevantă în prezenta cauză.

Dreptul unional aplicabil

Directiva 2000/78, art. 10; Directiva Consiliului 2000/43/CE: art. 8: „Statele membre iau măsurile necesare, în conformitate cu sistemul juridic propriu, astfel încât, atunci când o persoană se consideră lezată prin nerespectarea față de ea a principiului «egalității» și prezintă, în fața unei jurisdicții sau a unei alte instanțe competente, fapte care permit prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte, să revină reclamantului sarcina de a dovedi că nu a violat principiul «egalității». ”).

Dreptul național aplicabil

Ordonanța nr. 137 din 31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

Art. 20

„(6) Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.”;

Ordinul nr. 27 din 7 februarie 2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor

Art. 11

„(1) Petiția privind pretinsele acte sau fapte de discriminare va cuprinde în mod obligatoriu următoarele elemente:

a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor. Dacă reclamatul are domiciliul sau reședința în străinătate, se va preciza domiciliul ales din România sau adresa de e-mail unde urmează să i se facă toate comunicările privind soluționarea petiției;

- b) numele și calitatea celui care reprezintă partea, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional;
- c) obiectul petiției;
- d) criteriul care stă la baza discriminării;
- e) arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază petiția;
- f) arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere;
- g) semnătura.”

Principiile de analiză

49. Colegiul director analizează o posibilă faptă de discriminare ca urmare a faptului că petenta a formulat memoriu la C.N.C.D. din cauza că partea reclamată R1 a pornit telefonul mobil, a început să îi filmeze fiica de 4 ani prezentă și să îi aducă injurii la adresa ambilor copii, instigând la ură și violență verbală: „*copiii tăi sunt handicapați*”, „*sunt bolnavi*”, fiul petentei având CES și certificat de handicap.

50. Prealabil analizării petiției și a motivelor invocate, se impune o serie de considerații teoretice privind incidența faptelor de discriminare din perspectiva O.G. nr. 137/2000, republicată și a legislației europene.

51. Convenția Europeană a Drepturilor Omului interzice, în articolul 14 discriminarea ca diferență de tratament *bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație*, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.

52. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile sunt tratate diferit și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

53. Potrivit definiției discriminării date de art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, pentru a exista discriminare, tratamentul diferit trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2 alin. (1) și trebuie să se refere la persoane în situații comparabile, care sunt tratate diferit din cauza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

54. Astfel, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit pe baza unui criteriu prevăzut de lege.

55. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau orice alte domenii ale vieții publice.

56. Concluzionând, Colegiul director reține că în analiza faptelor de discriminare trebuie să constate existența unei diferențieri, încălcarea unui drept și existența unui criteriu pentru aplicarea tratamentului diferențiat.

57. Din interpretarea art. 20 alin. (6) din O.G nr. 137/2000 se desprinde ideea că sarcina probei este împărțită între petentă și părțile reclamate.

58. În raport cu reglementarea sarcinii probei, în cazurile de discriminare prevăzute de articolul mai sus amintit, persoana interesată trebuie să indice suficiente elemente care permit presupunerea existenței unei discriminări, care vizează un tratament diferit, pe baza unui criteriu dintre cele redacte.

59. Colegiul director reține că din întreg materialul probator administrat în cauză a rezultat că handicapul, rasa, naționalitatea, etnia, limba, religia, categoria socială, convingerile, sexul, orientarea sexuală, vârsta, apartenența la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu al petentei nu a/au avut niciun fel de relevanță în cauză, respectiv motivul pentru care reclamații de discriminare au acționat într-un mod sau altul.

60. Probele administrate nu conduc la concluzia că posibila discriminare ar fi avut loc. În acest sens, Colegiul director face trimitere și la raportul Comisiei de cercetare disciplinară și al validării Consiliului de Administrație din data de 07.07.2022 prin care s-a stabilit că: „*nu sunt suficiente dovezi/martori care să confirme acuzațiile aduse.*”

61. Prin urmare, luând în considerare prevederile legale, Colegiul director decide clasarea petiției, pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 11 din Ordinul nr. 27 din 7 februarie 2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Clasarea petiției ca urmare a neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 11 lit. f) din Ordinul nr. 27 din 7 februarie 2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul;

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

Motivat și redactat: A.D.

Data redactării: 24.04.2024

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

